

DISSERTATIO JURIDICA INAUGURALIS
CONTINENS

1043.
6/1
**THESIUM MISCELLA.
NEARVM DECADEM**

1710,4
QVAM
DIVINA ANNVENTE GRATIA
EX DECRETO ET AVCTORITATE
MAGNIFICI ICTORVM ORDINIS IN
INCLYTA ACADEMIA IVLIA
PRÆSIDE

ANDREA HOMBORGIO

ICTO ET PANDECTARVM PROFES-
SORE PVBL. ORDIN. H. T. VICE-RECTORE
ET SVI ORDINIS DECANO SPECTABILI,
DICASTERII AVLICI GVELPHICI AS-
SESSORE GRAVISSIMO
PRÆCEPTORE ET PROMOTORE SVO
ÆTATEM DEVENERANDO

**PRO LICENTIA
SVMMOS IN VTROQVE JURE HONO-
RES ET PRIVILEGIA DOCTORALIA
CONSEQVENDI**

PLACIDO ERVDITORVM EXAMINI
AD DIEM XVI. SEPTEMBRIS

ANNO MDCCX.
HORIS ANTE ET POMERIDIANIS
PVBLICE SVBFICIET

**JOACH. HEINR. WALTHAVSEN
HAMELENSIS.**

HELMSTADII,
TYPIS GEORG-WOLFGANGI HAMMII ACAD. TYPOGR.

VIRIS 1094.
MAGNIFICIS, NOBILISSIMIS
ATQVE CONSULTISSIMIS
DOMINIS
DECANO, SENIORI
ET
RELIQVIS DOCTORIBVS
ATQVE
PROFESSORIBVS
ORDINIS IVRIDICI,
IN ILLVSTRI
ACADEMIA IVLIA
EXCELLENTISSIMIS,
DE ALMA IVRISPRVDENTIA ET REP.
LITERARIA OPTIME MERITIS.

DNO.

1044

VIRIS
 MAGNIFICI, NOBILISSIMIS
 AC SAEPE CONSPICUISSIMIS
 DOMINIS
 DECANO, SENIORI
 ET
 RELIQUIS DOCTORIBUS
 ATOVE
 PROFESSORIBUS
 ORDINIS IURIDICI
 IN ILLUSTRI
 ACADEMIA IULIA
 EXCELSISSIMIS
 DE ALMA UNIVERSITATE ET REP.
 LITERARIA OPTIME MERITIS

DNO.

1045.

DNO. DNO. DNO. DNO.

ANDREÆ HOMBORGIO

J. V. Doctori, Pandectarum Professori Publ.
Ord. p. t. Academiae Juliae Vice-Rectori, Sui
Ordinis Decano Spectabili, Dicafterii
Aulici Guelphici Assessori
Gravissimo;

JOHANNI WERLHOFIO

J. V. D. Codicis Professori Publ. Ord. Ducis
Brunsvicensium & Luneburg. Consiliario Aulico
Gravissimo, Sui Ordinis Primario &
Seniori;

JOHANNI WILHELMO
ENGELBRECHT

J. V. D. Juris Canonici & Feudalium Pro-
fessori Publ. Ord.

GEORGIO ENGELBRECHT

J. V. D. Instit. Imperialium & Criminalium
Professori Publ. Ord.

*Dominis Præceptoribus, Patronis atque Fau-
toribus suis atatem devenerandis
atque colendis*

1042
Hæc Theses inaugurales
in
Grati animi testificationem
pro
Singularibus beneficiis
Per duodecim & quod excurrit annos
exhibitis
Se suaque studia porro commendandi
gratia
Cum voto perennis felicitatis
consecrare voluit

*Tantum Academiae Juliae
Luminum*

observantissimus

J. H. Walchausen.

TAndem pro meritis Tibi Iusti-
 nianus honores
 Cultorique refert præmia iusta
 suo.
 Sic colit assiduas Academia denique
 frontes,
 Et quæ tarda venit, spes, ea grata
 venit.

Hæc
L. M. Q.
adposuit

I. A. SCHMIDT D. P. P.

4707

Egisti in studiis meliores nauiter annos,
 Et pergis recta, qua decet, ire via.
 Hæc tua sedulitas dudum cordataque virtus
 Præmia quæ meruit, nunc Themis alma parat.
 Fac, dubitent alii, ipse feras plus laudis an illi,
 An plus ingenio debeat illa tuo.

*Clarissimo VVALTHAVSIO
 de supremis in utroque iure honoribus
 propediem obtinendis
 sincere gratulatus
 scr.*

IUSTVS CHRISTOPH. BÖHMER
 Polit. et Eloqu. Prof.

*In nomine Domini Nostri
Jesu Christi.*

UT temporis facultatumque mearum rationem habeam, non, ut alias fieri consuevit, inaugura- lem dissertationem de certo atque selecto juris argu- mento conscribere, sed breves saltem decisiones ali- quot, ex consilio eorum, qui studiis meis impensius favent, examini eruditorum submittere animus est. Non dubito, quin Benevolus Lector hunc qualem- que laborem serena fronte accipiat, meisque conati- bus porro faveat. Si Deus vitam, vires & occasionem concesserit, in gratiam juris studiosorum, quorum cau- sa, ex auctoritate atque licentia Jctorum ordinis per- plures annos in Academia Julia tempus omne contri- visse mihi gratulor, varia subinde specimina sequen- tur.

S. I.

Quemadmodum religiosa Dei invocatio propter humanæ fidei fragilitatem, ut conscientiae vinculum, inventa & introducta est; Sic præ-
A stita,

1401
fita, si nec in tertii præjudicium redundet, & citra
disspendium æternæ salutis adimpleri possit, servanda
est, non solum Jure Canonico c. 2. de pact. in 6to. l. 28.
X. de jurejurand. sed etiam hodierno, licet, contra dispo-
sitionem juris civilis, mediante tali invocatione, quid
promittatur, l. 7. §. 16. ff. de pactis. l. 5. C. de LL. Neque
semper requiritur, ut in propria persona jurisjurandi
religio præstetur; sed tam in Camera Imperiali, quam
aliis statuum imperii dicasteriis, in animam principalis
per procuratorem speciali mandato instructum jurare
licet. *Ordinat. Cameral. p. 1. t. 65. 66. R. I. de anno 1654.*
§. 43. Calenb. Cantley Ord. tit. 38. §. 1. 61. Reipublicæ
tamen magis expedire videtur, ut in propria persona
partes juramentum præsent: quia sic pejerandi oc-
casio ipsis quodammodo adimitur. *Oldekop. de jurejur.*
in alter. animam. n. 72. 73. 79. 80. &c.

§. II.

Privata scriptura contra scribentem & subscri-
bentem, non pro scribente, probat. Mercatorum
vero libri, si in se contineant, debita requisita, & obli-
gationem ad negotiationem spectantem, sive ipse mer-
cator sive ejus infitor eosdem scripserit, ex recepta
consuetudine semiplenam probationem operantur, &
juramento suppletorio confirmari possunt. *Gail. l. 2.*
O. 20. Carpzov. l. 3. R. 58. §. 122. Idem nonnulli ad
libros opificum, qui causas ad opificium spectantes in
se continent, applicare solent. *Harprecht. Conf. 60.*
n. 105. an secus, vel recte, nunc in medio relinquimus.
Libri vero censuales seu Catastra Monasteriorum vel
Ecclesiarum, in quibus solutiones censuum vel cano-
num sunt descriptæ, regulariter pro ecclesia non pro-
bant,

1078.
bant, uti sentit *Hartm. Pistor. obs. 159.* Neque melio-
rem effectum nanciscuntur libri rationum, dicit *Haus-*
Bücher / quos quilibet paterfam. conficit, nisi consue-
tudine aliud fuerit introductum. *Harprecht. Conf. 60.*
n. 100. 101. 102.

§. III.

Omnis libellus debet esse simplex non articula-
tus, clarus & distinctus, quo futuræ litis species in ju-
dicio proponitur. *R. l. de anno 1654. §. 64.* Cujus sum-
ma virtus in idonea & apta petitione est posita. *Gail. l.*
O. 66. n. 10. Mynsing. C. 4. O. 5. Nec dubitandum, quin
certis casibus libellus alternativus, non solum possit,
sed & debeat admitti. De eo autem dubium subori-
tur: An in actione hypothecaria alternativè agi pos-
sit? Et respondetur, quod jure civili hoc non proce-
dat. Quia actio hypothecaria est actio in rem. *l. 17. ff.*
de pignor. in quam, præstatio personalis, ut debitum
solvatur, venire non potest. Præsertim, si agatur ad-
versus tertium possessorem, atque ita contra *Gail. l. O.*
62. Practicorum non infimum statuit *Andler. in Jurispr.*
l. 1. p. 2. tit. 11. n. 12.

§. IV.

Usufructu omnium bonorum constituto, acqui-
renda etiam sub eo comprehenduntur *l. 34. §. 2. l. 29. ff.*
de Usufr. Si autem aliquis adest, cui legitima debetur,
illa erit deducenda; quia statim post mortem patris
pleno jure liberis competit. *Gail. 2. O. 144.* Quando
vero bona in usufructum concessa, æri alieno obno-
xia sunt, illud regulariter non usufructuarius, sicuti nec
legata, sed proprietarius solvit, *Gail. 2. O. 146.* Onera
enim hereditaria & legata ab herede sunt præstanda,
A 2 l. i. C.

871
l. 1. C. si certum pet. l. 1. 2. C. de heredit. vel ad. vend. Quia actio personalis datur contra eum, qui personam defuncti repræsentat, qualis hic non est usufructuarius, sed propriarius.

§. V.

Parentes liberos aut exheredare, aut heredes instituire debent, nam silentio eos præterire non possunt. *tit. Inst. de Exheredat.* Præteriti autem dicuntur, quibus vel per donationem, aut legatum, vel alio quoque modo, pars legibus debita, absque institutionis titulo fuit relicta. Institutionis enim titulo omisso, testamentum patris redditur nullum. *Nov. 115. c. 3. pr.* Nec opus est querela inofficiosi, ut tale rescindatur testamentum, sed nullitatis declaratione. *Gail. 2. O. 134. Habn. ad Wesenb. de inoff. testam.*

§. VI.

Jure civili per l. 18 ff. qui. pot. in pign. in sententia prioritatis fors & usuræ eodem loco collocantur, ita ut, qui potior aliis creditoribus in sorte, potior etiam in usuris habeatur. *Carpzov. p. I. c. 28. d. 160.* Sed utut stricti juris ratio hoc inferat: Æquitati tamen magis congrua esse videtur *Constitutio* Electoratus Brunsvico-Luneburgensis de anno 1688. die 30. Febr. quod nemo creditorum prius usuras accipere possit, quam omnibus creditoribus fors sit soluta. Daß bey denen Concurribus creditorum, in puncto prioritatis darüber publicirenden Urtheiln / und deren Execution durchgehends vorerst die Capitalia absonderlich nach der rechtlichen Ordnung eingetheilet / die Zinsen aber inßgesamt erst nach den Capitalien / jedoch in eben solche classen, worinnen der Hauptstuhl stehet / gesetzet / und darnach
in

1049.
in unferen ꝛ. Ratio hujus æquiffimæ constitutionis hæc reddi potest : quia creditores ufuras petentes, de lucro plerumque captando, creditores autem ratione fortis de damno vitando certant. *Carpzov. d. l. d. 161.* Nec aliud Jure Sax. obtinet, etiamsi creditori ratione fortis & ufurarum hypotheca fuerit constituta. *Carpzov. l. c. def, 162.*

§. VII.

Quantus fit artium liberalium in jure favor, & quam ampla privilegia Imperatores illis indulferint, fatis testatur Confitutio Friderici in *Auth. Habita C. ne fil. pro patre.* Ob hujusmodi igitur rationem afferere haud dubitamus : Fabrum vel alium artificem s. opificem, musicam, vel aliam strepiferam artem exercentem, & doctoribus vel studiosis, qui meditationibus semper invigilare debent, molestiam creantem, studiaque eorum interrumpentem, domo sua, alias tutissimo receptaculo, expelli posse. Quæ assertio non tantum ad Doctores in Academia viventes, sed & alios qui extra Academiam vivunt, & patrocinando, consulendo, judicando aliis inserviunt, extendenda. Potissimum vero hoc procedit, quando Doctor, fabrum quoad habitationem prævenit; certis tamen casibus præventio non attenditur, ut nonnulli opinantur. *Richter ad dict. Auth. p. m. 49. Menoch. arb. jud. quest. c. 237. n. 22, 23.*

§. VIII.

Operæ rusticorum, qui hæc regiones incolunt, regulariter immutationem non admittunt, nec de loco in locum extendi possunt, sed ea ratione, qua hæc usus præstitæ, in posterum etiam debentur, *l. 23. §. 1.*

A 3

vers.

2401

vers. Carveant autem C. de agric. & censit. Br. ibid. n. 9. licet sint indeterminatæ, Ungemâsene Dienst; Vocabula enim hæc operas hæctenus consuetas indicant; Quod eo magis certum, cum ad arbitrium boni viri vel iudicis sint imponendæ. Neutiquam vero, absque ulla limitatione ex solo domini arbitrio, dependent. *Carpzov. l. 1. R. 54.* Competunt vero hæc servitia principibus ut superioritatis territorialis consequentia: nobilibus vero, quatenus à principe vel jure investituræ, vel hypothecæ, vel præscriptionis, vel conventionis, illa sibi acquisiverunt. *Harprecht. Conf. 83. n. 20. Paurmeister. de Jurisdic. l. 1. c. 8. n. 8.* minime autem gentium ut effectus altæ vel bassæ jurisdictionis. *Gail. de Arrestis. c. 10.*

§. IX.

Arresta nec jure naturali, nec civili, nec constitutionibus imperii refragari, prolixè demonstrat *Mevius de Arrestis cap. 3.* Prout autem non indistinctè omnibus rebus sunt imponenda. *id ibid. c. 9.* ita nec inique decernenda. *Calenbergische Canzley-Ordnung tit. 37. Braunschweigische Hoff-Gerichts-Ordn. tit. 80.* alias inique arrestatus judicem injuriarum potest convenire *Lyncker. decis. 549.* & si aufugerit, nullam poenam promeretur. *Lynck. c. 1.* Cautus igitur judex tali casu jus petentis summariter cognoscat, & examinet *Caroc. de sequestrat. quest. 1. n. 1. p. 3.* Atque si omnia adesse comprehendat, quæ ad justum arrestum, de jure vel consuetudine desiderantur, tenetur illud imponere. Qui vero judex sine justa causa arrestum injungere recusat, denegatæ vel protractæ justitiæ reus peragi, & iis actionibus, ob damnum inde datum, quæ contra judicem,

1040
dicem, perperam judicantem, aut qui litem suam fecit,
concessæ sunt; à parte ad interesse pulsari poterit.
Carpzo v. p. 1. c. 29. def. 24. Quæritur hic obiter, an ar-
restum impetratum prosequi debeamus? Jure Saxo-
n. quod hoc fieri necesse sit in expedito est. Jure civili
nihil de hoc dispositum invenitur. Jure provinciali
Ducatus Brunsvicensis *de anno 1585.* à divo Julio sanc-
tum: Damit sich ferner derentwegen aller Mißbrauch/
Unrichtigkeit und Ungleichheit in allen unsern Berich-
ten/so viel dirmahls möglich / verhütet werden indgel-
ordnen/setzen und wollen Wir / daß ein jeder/so sich der
Kummer Gerechtigkeit gebrauchen wil / schuldig seyn
soll/ denselben drey-mahl von vier-zehen Tagen zu vier-
zehen Tagen bey seiner angewiesenen Obrigkeit ordent-
lich zu suchen/auch gebährliche Folge thun: in corpore
Constit. Ducatus Brunsvicensis p. 697. Quamvis ve-
ro hoc ita sit, attamen nullibi reperitur, quod in usum
hæc sanctio sit deducta; De quo hodie eo minus dubi-
tandum, quod Jus Sax. ex Ducatu Brunsvicensi elimi-
natum atque ejectum, Landtages- Abschied | *de Anno*
1597. §. zum-zwey und dreißigsten. Drvi Augusti Hof-
gerichts-Ordnung tit. 35. tit. 72. Contit. Friderici Ul-
rici de 8. Julii 1625. Hahn ad Wesenbec. tit. de Privileg.
Credit. sub finem.

§. X.

Quod filius ea, quæ ipsi studiorum causa pater
peregrè agenti ministravit, fratribus, sororibusve
suis conferre non teneatur, *l. so. ff. faml. ercisc.* clare ac
perspicue docet; nisi credendi animo id fecerit. Di-
cta lex loquitur quidem in terminis de filio emanci-
pato, verum in suo minus dubii res habere videtur.
Hinc glossa indistinctè de quolibet filio legem interpre-
tatur

0401

fatur, addeſis *Brunn. ad d. l.* Neque ſaltem hæc lex ad alimenta, viatica, & mercedes magiſtrorum reſtringenda, ſed quoque ad libros ſtudioꝝ cauſa comparatos extendenda eſt. Et quamquam bibliotheca, quam filius ſibi comparavit, patris ſubſtantiam exhauriat, tamen filius ad collationem non eſt obligatus, modo reliquis liberis ſalva maneat legitima. *l. 1. §. tot. tit. C. de inoff. donat.* Occurrens vero ingens hoc caſu inæqualitas efficit, ut in dubio credamus, potius credendi, quam donandi animo, patrem ſuo filio talem bibliothecam comparaffe. *Philippi Dec. 50. Obſ. 2.* Idem & de matre, ſumtus liberis ſuppeditante, in dubio dicendum videtur. *Br. ad d. l. 50.* Quæritur autem hac occaſione: An infans, extantibus fratribus adultis, alimentorum & ſumtuum ad ſtudia ſuppeditariorum ratione, quid præcipui loco poſtulare poſſit? Quæ quæſtio diſtinctione tali, quæ in re ipſa fundata, dirimi poteſt. Aut ſcilicet reliqui fratres, cum tali infante in communione poſt facta parentis ſubſiſtunt, & ſic ſumtus ſtudiis continuandis neceſſarii communioni imputantur. Omnes enim impenſæ neceſſariæ & honeſtæ communioni imputantur. *l. 52. §. ult. l. 59. §. ult. l. 73. 81. ff. pro ſoc.* Aut non ſubſiſtunt, ſed ad diſiſionem provocant; Quo caſu, ſi ſumtus majoris natu fratris non lædant legitimam, vel non ſint nimis magni, ut inæqualitas inde argui, & donationis præſumtio excludi queat, ſua portione, diſiſa æqualiter hereditate, contentus eſſe debet. Quia fatali ordini naſcendi, & præſumtæ patris voluntati, in reliqua hereditate æqualitatem cupientis, aliquid hic adſcribendum. *Carpzov. p. 3. conſ. 15. def. 33.* ubi præjudicia. *Baldus ad l. 40. §. filius ff. famil. Ercoſc.*

Deo fit laus, honor & gloria!

Helmstedt, Diss., 1710-12

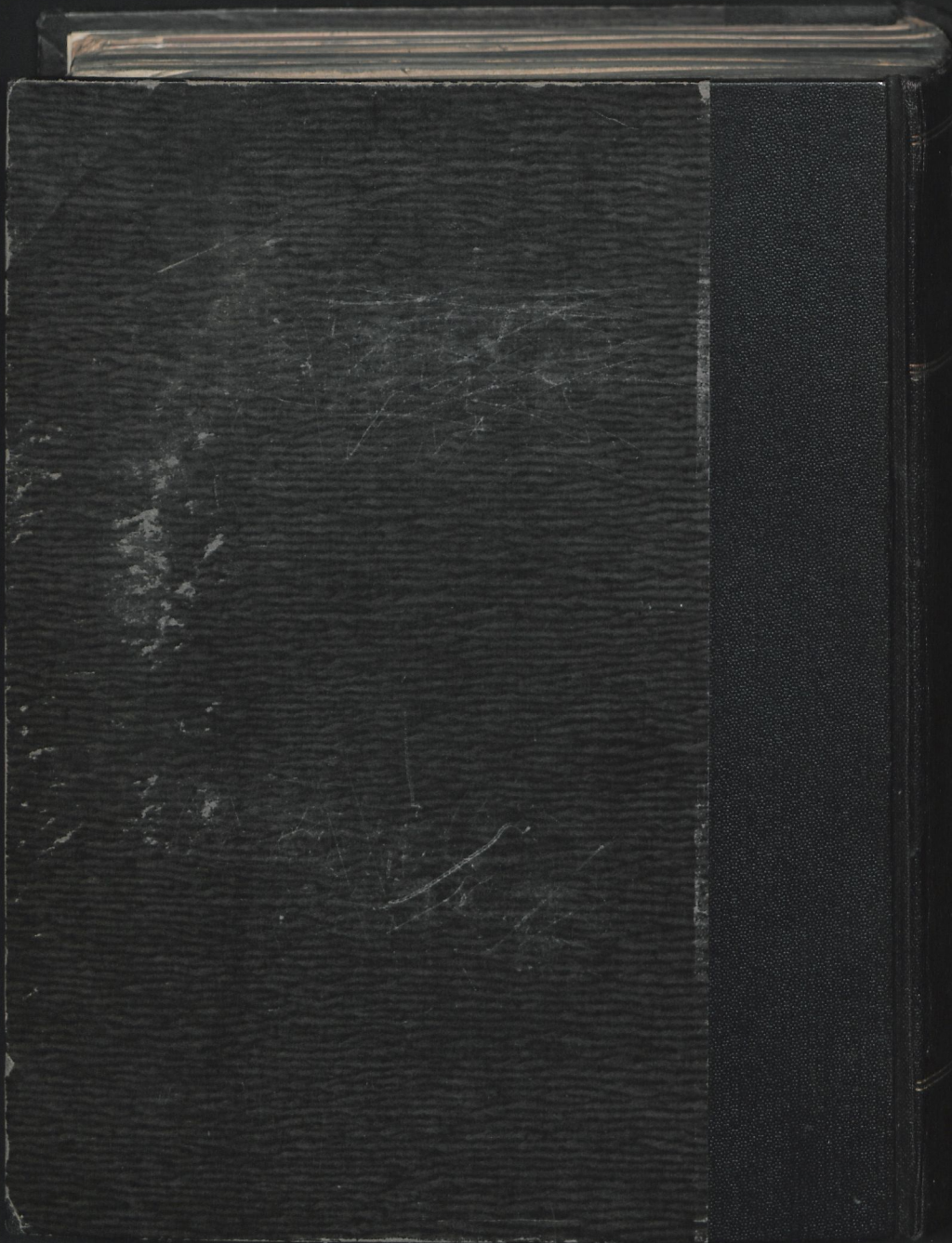
ULB Halle
006 570 348

3

Sb.

v278

8
7
6
5
4
3
2
1
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
Centimetres
Inches

Farbkarte #13

B.I.G.

JVRIDICA INAVGVRALIS
CONTINENS

1043.

M MISCELLA.
M DECADEM

6
11

QVAM
ANNVENTE GRATIA 1710,4
IO ET AVCTORITATE
ICTORVM ORDINIS IN
ACADEMIA IVLIA
PRÆSIDE

HOMBORGIO

DECTARVM PROFES.
RDIN. H. T. VICE-RECTORE
NIS DECANO SPECTABILI,
AVLICI GVELPHICI AS-
RE GRAVISSIMO
ET PROMOTORE SVO
TEM DEVENERANDO

LICENTIA

VTROQVE IURE HONO-
ILEGIA DOCTORALIA
ONSEQVENDI
ERV DITORVM EXAMINI
M XVI. SEPTEMBRIS
INO MDCCX.
TE ET POMERIDIANIS
ICE SVBJICIET

NR. WALTHAVSEN
MELENSIS.

ELMSTADII,
EGANGI HAMMII ACAD. TYPOGR.